

การมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยธนบุรี

THE PRATICIPATION OF STUDENTS IN ACTIVITIES TO MAINTAINING ART AND CULTURE IN THONBURI UNIVERSITY

สำราญ พลดี¹, ประเสริฐ บุญมา²

Samran Phondee¹, Prasert boonma²

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยธนบุรี¹, ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธนบุรี²

lte007@hotmail.com¹, k_13083@hotmail.com²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และ 2. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธนบุรี ประจำปีการศึกษา 2555 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ สุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธนบุรีทั้ง 4 คณะวิชา 11 สาขาวิชา จำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจและระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยธนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมอยู่ในระดับ ดี ($\bar{x} = 3.50$ และ $SD = 1.04$) เนื่องจากมหาวิทยาลัยธนบุรีมีระบบในการบริหารจัดการและการประสานงานการจัดกิจกรรมที่ดี กิจกรรมที่นักศึกษาให้ความสนใจในการเข้าร่วมมากที่สุด คือ กิจกรรมวันรำลึกสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ($\bar{x} = 3.75$ และ $SD = 1.18$) ระดับการมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน (1.) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมพบว่า นักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมวันไหว้ครูมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.1 (2.) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมากที่สุด คือ กิจกรรมวันลอยกระทง คิดเป็นร้อยละ 26.5 (3.) ด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่นักศึกษาเข้าร่วมมากที่สุด คือ กิจกรรมวันไหว้ครู คิดเป็นร้อยละ 68.2 (4.) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมมากที่สุด คือ กิจกรรมการอบรมศิลปะการตัดกระดาษโบราณ คิดเป็นร้อยละ 27.4 ซึ่งระดับการมีส่วนร่วมเกิดจากรูปแบบของกิจกรรมเองเป็นตัวกำหนด

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม, กิจกรรมนักศึกษา

Abstract

This research aimed to study the interest of students on arts and culture preservation activity and study the participation level of students who attended arts and culture preservation activity of Thonburi University in 2555 academic year. The survey research paradigm was used to investigate and 358 students in 4 faculties and 11 programmes were randomly selected. The questionnaires were designed to measure interest and level of activity participation and SPSS was employed to analyze data.

The results revealed good level of overall interest of students toward arts and culture activities ($\bar{x}$ = 3.50 and SD = 1.04) because Thonburi university had good system in management and cooperation for arranging activities. Specifically, the most interesting activities for students was Taksin the great commemoration ($\bar{x}$ = 3.75 and SD = 1.18).

Level of student participant toward arts and culture activities could be divided into 4 parts, (1) participation in activity planning, most students or 10 percent took part in activity planning for Teacher Respect Ceremony (Wai Kru Day), (2) participation in activity operating, most students or 26.5 percent attend in Loy Kratong Day, (3) participation in joining activity, most students or 68.2 percent took part in Teacher Respect Ceremony (Wai Kru Day), and (4) participation in activity evaluation, most students or 27.4 percent participated in ancient-paper cutting activity that level of participation was determined by activity itself.

Keyword: Participation, Arts and Culture participation, Student Activity

บทนำ

กระบวนการเรียนรู้หรือระบบการศึกษาที่ดีจะต้องสามารถสร้างให้ “คน” มีศักยภาพเพียงพอต่อการเป็นสมาชิกในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาได้มุ่งเน้นภารกิจหลักสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติ 4 ประการด้วยกันคือ 1.ด้านการจัดการเรียนการสอน 2.ด้านการวิจัย 3.ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และ 4.ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม [1]

จะเห็นได้ว่า การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมถือเป็น 1 ใน 4 ของภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2555 : 40) [2] ได้อธิบายถึงกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพ วิถีชีวิต และจิตใจที่ดึงมาของบุคคลและสังคม ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556 : 1103) [3] ได้อธิบายความหมายของ “วัฒนธรรม” ไว้ว่า สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย วิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา ดังนั้นการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจึงถือเป็นพันธกิจหลักประการหนึ่งที่สถานศึกษาพึงตระหนัก ที่จะต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้สังคมในสถานศึกษาอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีคุณค่า สามารถเป็นแบบอย่างที่น่าศรัทธา และเป็นที่ยอมรับของสังคม การส่งเสริม สนับสนุนจำต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

ต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถประเมินผลได้ อาจกล่าวได้ว่า การดำเนินการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมต้องถือเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของสถาบันการศึกษาที่จะต้องดำเนินการให้ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

มหาวิทยาลัยธนบุรี เป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นให้มีการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความพร้อมในการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข และสามารถใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในการช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งภารกิจหนึ่งที่ทางมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก คือด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อมุ่งปลูกฝัง ส่งเสริม และเข้าไปมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานการศึกษา โดยผ่านกระบวนการในรูปของกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ความสำเร็จของกระบวนการดังกล่าวโดยหลักแล้วจะต้องมีผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมหรือเข้าสู่กระบวนการอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาในกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งการให้ความสำคัญ การให้ความสนใจ รวมถึงระดับของการมีส่วนร่วมของนักศึกษา จึงเป็นสิ่งที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นได้ ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาดังกล่าวข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยธนบุรีที่สร้างขึ้นเอง เป็นเครื่องมือประเภทแบบสอบถาม โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามในลักษณะให้เลือกตอบทั้ง 1 คำตอบ และหลายคำตอบได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ คณะวิชา สาขาวิชาที่สังกัด ชั้นปีที่กำลังศึกษา ลักษณะของกิจกรรมที่นักศึกษานสนใจ และกิจกรรมที่นักศึกษามีความสนใจเข้าร่วม

ส่วนที่ 2 มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสนใจและระดับการมีส่วนร่วมของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมโดยคำถามมีลักษณะแสดงระดับคะแนน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม แบ่งเป็นหัวข้อย่อยจำนวน 17 ข้อ โดยแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย 1 = สนใจระดับน้อยที่สุด 2 = สนใจระดับน้อย (การมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรม) 3 = สนใจระดับปานกลาง (ได้รับประโยชน์จากกิจกรรม) 4 = สนใจระดับดี (การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรม) 5 = สนใจระดับดีมาก (การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรม)

ด้านที่ 2 การมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งมีการแบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมเอาไว้ 4 ส่วน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรม โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบคำถามได้มากกว่า 1 ลักษณะ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาารูปแบบของการจัดดำเนินโครงการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนานักศึกษามากที่สุด ประกอบด้วย 1. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม

ประเภทใดที่ต้องการให้ทางมหาวิทยาลัยจัดดำเนินการ 2. แนวทางในการสนับสนุนให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม 3. แนวทางในการสนับสนุนให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ 4. แนวทางในการสนับสนุนให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรม 5. แนวทางในการสนับสนุนให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินกิจกรรมกิจกรรม 6. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for The Social Sciences : SPSS)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ **เพศ** พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 49.7 และเป็นเพศหญิง จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 **อายุ** พบว่า ช่วงอายุที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ 21-25 ปี จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0 ส่วนช่วงอายุที่ตอบน้อยที่สุด คือ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 **คณะวิชา** พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสังกัดคณะบริหารธุรกิจจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7 และน้อยที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 **สาขาวิชา** พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่สังกัดสาขาวิชาการจัดการ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และน้อยที่สุด คือ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 **ชั้นปีที่ศึกษา** พบว่า ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 และน้อยที่สุด คือ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 **ลักษณะของกิจกรรมที่สนใจ** พบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสนใจในโครงการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 และน้อยที่สุด คือ โครงการด้านธนบุรีศึกษา จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 **กิจกรรมที่มีความสนใจจะเข้าร่วม** พบว่า ส่วนใหญ่สนใจที่จะเข้าร่วมโครงการด้าน

การนำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 และน้อยที่สุด คือ โครงการด้านธนบุรีศึกษา จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1

ส่วนที่ 2 ความสนใจและระดับการเข้ามามีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม คือ ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ในภาพรวมความสนใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม อยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 3.50$ และ $SD = 1.04$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดจากรายชื่อคำถามความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า รายชื่อกิจกรรมตามความสนใจในการเข้าร่วมของนักศึกษาเรียงลำดับจากมากที่สุด คือ กิจกรรมวันรำลึกสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ($\bar{X} = 3.75$ และ $SD = 1.18$) ระดับการมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม พบว่า นักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมวันไหว้ครูมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.1 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมากที่สุด คือ กิจกรรมวันลอยกระทง คิดเป็นร้อยละ 26.5 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่นักศึกษาร่วมมากที่สุด คือ กิจกรรมวันไหว้ครู คิดเป็นร้อยละ 68.2 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมมากที่สุด คือ กิจกรรมการอบรมศิลปะการตัดกระดาษโบราณ คิดเป็นร้อยละ 27.4 ซึ่งระดับการมีส่วนร่วมเกิดจากรูปแบบของกิจกรรมเองเป็นตัวกำหนด

ส่วนที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและข้อเสนอแนะ พบว่า มหาวิทยาลัยธนบุรีควรจัดให้มีกิจกรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้มากขึ้น เช่น การไหว้ การทำบุญตักบาตร เนื่องในวันสำคัญทางศาสนา นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมโดยการร่วมประชุมระดมความคิด ร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยมีนักศึกษาในทุกชั้นปีเข้ามามีส่วนร่วมโดยไม่มี การบังคับ ควรมีการจัดตั้งเป็นชมรมโดยมีนักศึกษาของแต่ละสาขาวิชาเป็นตัวแทนและเข้าร่วมในการดำเนินงาน ควร

ให้นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทุกคน ทั้งด้วยความสมัครใจและโดยหน้าที่ของนักศึกษา ควรให้นักศึกษามีสิทธิเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินกิจกรรมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การตอบแบบสอบถามโดยให้มีรายละเอียดในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน รวมถึงข้อที่ควรปรับปรุงและพัฒนา เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมในครั้งต่อไป รวมถึงควรมีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมตามเทศกาลสำคัญต่างๆ ควรปรับปรุงรูปแบบของการจัดกิจกรรมให้มีความน่าสนใจมากขึ้น โดยเปิดโอกาสบุคคลทั่วไปได้เข้ามามีส่วนร่วมเนื้อหาของกิจกรรมควรมุ่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกและเข้าใจถึงความสำคัญของศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงมีข้อเสนอแนะเรื่องกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น กิจกรรมการโต้วาทีเพื่อการฝึกทักษะการใช้ภาษาไทย กิจกรรมการประกวดร้องเพลง กิจกรรมรีนเรจต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเรื่องการประชุมสัมพันธกิจกรรมาว่าควรเพิ่มช่องทางการประชุมสัมพันธให้มากขึ้น เช่น การประชุมสัมพันธผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยธนบุรี ผลการวิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจหลายประการ กล่าวคือ โดยภาพรวมเมื่อศึกษาถึงความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมจะพบว่าอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 3.50$ และ $SD = 1.04$) อาจเนื่องมาจากว่ามหาวิทยาลัยธนบุรีมีระบบในการบริหารจัดการการจัดกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมที่ดี โดยมี การจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน ดังนั้น การประสานงานทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ การขอความร่วมมือ และการเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมจึงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เมื่อพิจารณารายละเอียดจากรายชื่อคำถามความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมพบว่า รายชื่อกิจกรรมตามความสนใจในการเข้าร่วมของนักศึกษาเรียงลำดับจากมากที่สุด คือ กิจกรรมวันรำลึกสมเด็จพระ

เจ้าตากสินมหาราช ($\bar{x} = 3.75$ และ $SD = 1.18$) และ กิจกรรมที่สนใจน้อยที่สุด คือ โครงการจัดพิมพ์หนังสือ ทักษะการสื่อสารภาษาไทย ($\bar{x} = 3.39$ และ $SD = 1.00$) นั้นวิเคราะห์ได้ว่า กิจกรรมวันสำคัญสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เป็นกิจกรรมที่กระทำเป็นประจำและต่อเนื่องทุกปี จึงทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกร่วมในการมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม ทั้งความรู้สึกร่วมว่าสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชคือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพบูชาประจำสถาบัน ดังนั้น ความสนใจในการเข้าร่วมจึงเกิดจากจิตสำนึก ความศรัทธา และความเคารพของแต่ละคน และส่งผลให้ความสนใจจึงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกิจกรรมการจัดพิมพ์หนังสือทักษะการสื่อสารภาษาไทยนั้น นักศึกษาไม่ได้มีส่วนร่วมโดยตรง เป็นแค่เพียงการให้ข้อมูลจากการเรียนการสอนเท่านั้น ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาให้ความสนใจน้อย

ส่วนการมีส่วนร่วมของนักศึกษาต่อกิจกรรมด้าน ศิลปะและวัฒนธรรมซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วนพบว่า

ด้านการวางแผน กิจกรรมไหว้ครูเป็นกิจกรรมที่ นักศึกษาคิดว่าตนเองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน มากที่สุด เนื่องจาก กิจกรรมการไหว้ครู เป็นกิจกรรมโดยตรงที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติต่อครู ดังนั้นการวางแผนการดำเนินงาน นักศึกษาจึงต้องคิดและวางแผนในการดำเนิน กิจกรรมร่วมกันเองว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร โดยที่ ครูผู้สอนไม่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง ในขณะที่กิจกรรม วัฒนธรรมสัณฐานเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาคิดว่าตนเองเข้าไป มีส่วนร่วมในการวางแผนน้อยที่สุด นั่นอาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมดังกล่าว เป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการเรียน การสอนตามรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นรูปแบบของ กิจกรรมจึงเริ่มต้นมาจากอาจารย์ผู้สอน เนื้อหาของ รายวิชาที่จะต้องสอดคล้องกันกับสถานที่เพื่อการเรียนรู้ ซึ่ง นักศึกษาจะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้านการเข้าร่วมเป็นหลัก

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งกิจกรรม ที่นักศึกษามีส่วนร่วมมากที่สุดคือ วันลอยกระทง เนื่องจาก รูปแบบของกิจกรรมที่ดำเนินการ มีลักษณะเป็นงานรื่นเริง โดยที่กิจกรรมดังกล่าวได้มีการส่งเสริมให้นักศึกษาทุก สาขาวิชาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เช่น การ

ออกธำเนาะ การแสดงรื่นเริง อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ในขณะที่กิจกรรมการ ให้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น นักศึกษาตอบว่าเป็นกิจกรรมที่เข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานน้อยที่สุด เป็นเพราะว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็น กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยที่จัดขึ้นเพื่อบุคคลทั่วไป กลุ่มเป้าหมายไม่ได้เป็นนักศึกษาโดยตรง รวมถึงการ ดำเนินงานก็เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนั้นนักศึกษาจึงเข้า ร่วมในการดำเนินกิจกรรมน้อย

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่จำนวน นักศึกษาเข้าร่วมมากที่สุด คือ กิจกรรมวันไหว้ครู เพราะ รูปแบบของกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมโดยตรงที่ นักศึกษาทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงออก ระหว่างศิษย์ที่มีต่อครู ในขณะที่กิจกรรมการอบรมการผูก ฟ้าเพื่อการประดับตกแต่งอาคารสถานที่ มีจำนวน นักศึกษาเข้าร่วมน้อยที่สุด เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเป็น กิจกรรมที่มีการจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในแต่ละ กิจกรรมนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากรูปแบบของกิจกรรมเองที่เป็นตัวกำหนดการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ของนักศึกษา เช่น กิจกรรมวันไหว้ครูที่รูปแบบของกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมหรือการปฏิบัติของนักศึกษาโดยตรงและ ทั้งหมด ดังนั้นการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ จึงมีมากที่สุด ในขณะที่รูปแบบของกิจกรรมบางกิจกรรมที่ไม่ได้มี กลุ่มเป้าหมายโดยตรงต่อนักศึกษาก็จะมีนักศึกษาเข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านต่างๆ น้อยตามลำดับ

อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบของกิจกรรมเป็นสิ่งที่มี ความสำคัญในการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย เห็นได้จากข้อเสนอแนะใน ประเด็นต่างๆ ซึ่งให้เห็นถึงความพร้อมและความต้องการเข้า มามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม รวมถึงข้อเสนอแนะในการพัฒนากิจกรรมด้านการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมากมายตามความคิดเห็นของตนเอง เช่น ความคิดเห็นด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้าน การส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม รวมถึงรูปแบบการ ประเมินผลการดำเนินงานในหลากหลายวิธี การที่ระดับการมี

ส่วนร่วมของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมด้านการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมโดยรวมที่อยู่ในระดับต้นนั้น สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบของการจัดกิจกรรมที่ผ่านมามีความเหมาะสม ทว่าก็มีความจะเป็นที่จะต้องพัฒนารูปแบบของกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา รวมถึงสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้รูปแบบของกิจกรรมสามารถดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1.1 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ควรพิจารณาถึงรูปแบบกิจกรรมให้มีความสอดคล้องเหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของนักศึกษาเป็นหลัก เช่น การเป็นเพียงหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงาน โดยให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมหรือเป็นแกนหลักในการวางแผน ดำเนินงาน และประเมินผล ทั้งนี้เพื่อเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของนักศึกษาให้มากขึ้น

1.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมทุก กิจกรรมให้มากกว่าที่ดำเนินการอยู่ และให้มีรูปแบบที่ หลากหลาย เช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การประชาสัมพันธ์ รายบุคคล เป็นต้น เนื่องจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่ง สำคัญต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในทุกด้านของนักศึกษา

1.3 การดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษา หรือผู้แทนของนักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้ได้รูปแบบของกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ อันจะนำมาซึ่งการเข้ามามีส่วนร่วมของนักศึกษาที่มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยในเชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติ ของนักศึกษาในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการทำนุ บำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อให้ได้รับข้อมูลทัศนคติหรือ ความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการ ออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการ และเพื่อให้กิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 ควรศึกษาวิจัยโดยแบ่งรายละเอียดแยกตาม คณะวิชา เพื่อศึกษาในเชิงลึกและทำการเปรียบเทียบผลที่ ได้รับ และนำมาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลถึงความแตกต่าง กัน เพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานด้าน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2554). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา.
- [2] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). **คู่มือ การประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 (พ.ศ. 2554-2558) ระดับอุดมศึกษาฉบับ สถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ. 2554)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ มหาชน)
- [3] ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระ เกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องใน โอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระ ชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- [4] เบ็ญจา สมประกอบและคณะ. (2552). **การมีส่วน ร่วมของนักศึกษาต่อการประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**. รายงานการวิจัยกองพัฒนา นักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระนคร